

1922 JANUÁR 21.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 850.— Negyed évre K 170.—
Fél évre . 340.— Egy hóra . 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — 10-20

Gaál Gaszton, Beniczky és Gömbös dulakodása az üléssteremben

Óriási botrány a nemzetgyűlésen — Beniczky revolvért akart rántani — Szilágyi Lajostól az elnök megvonta a szót

Budapest, jan. 20. A nemzetgyűlés mai ülésén az indemnitási vita első szónoka

Prakatur Tamás volt, aki az indemnitást megszavazza.

Szilágyi Lajos: Le kell vetni az álarcokat. A kormány az államfő akaratából és tulajdonképpen a mellékkormány jóvoltából bizalom nélkül ül a nemzet nyakán. (Zaj a kisczardapárton.)

Felkiáltások: Nem áll!

Szilágyi Lajos: Ez a parlamentarizmus teljes megtagadása. A nemzetgyűlést mellőzik, de megalázkodnak az előtt, akik előtt nem volna szabad. Mindenekelőtt megalázkodik a kormány az entente előtt. Megalázkodik sokszor a kamarilla előtt, megalázkodik a destruktívnek nevezett sajtó előtt, a zsidóság előtt, amely előtt a miniszterelnök ur karácsonyi vezércikkben hajt tétet és megalázkodik a szociáldemokraták előtt, akiket pedig titkos kommunisáknak tartanak.

Nagyatádi Szabó tiszteit képviselőtársam a királypuccs alatt egyik legádázabb ellenségünk oltalmába ajánlotta magát. Gonosz ember volt az, aki neki ezt ajánlotta. Hiszen öfelsége IV. Károly király manifestumában, amely természetesen szintén nincs meg a Fehérkönyvben, egész világosan kijelenti, hogy senkinek semmiféle bántódása nem lesz, aki bármelyik előző kabinetben vett részt. Csak gonosz, alávaló ember mondhatta azt, hogy öfelségében bízni nem lehet.

Horthy Miklós kormányzó ur öföméltósága védelme alá fogom magamat helyezni,

akiről biztosan tudom, hogy maga is legitimista.

A miniszterelnök azt állította, hogy mi a társadalmi egyesületekben is szervezkedünk. Ezzel szemben rámutatok arra, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete most új tisztikart választott. A névsor azt mutatja, hogy egytől-egyig szabadkirályválasztók jutottak a tisztikarba. Mindenki emlékezik arra, hogy Szmracsányi Györgyöt kitessékelték az ébredők elnöki állásából, mert exponált legitimista. Most az elnöki szék betöltése előtt

Nagyatádi Szabó István: Bakos ezredes vallomásaiban bent van, hogy ki voltam adva Szenkovitsnak, Rakovszky vejének. (Ellentmondások a baloldalon.) Ki voltam adva, hogy elfogasson.

Szilágyi Lajos: Kizárt dolog, hogy bárkinek ez a szándéka lett volna a képviselő úrral szemben, hiszen ez ellentétben áll a mentelmi joggal. (Nagy zaj a baloldalon.)

Időnkint felvonultatják az én kedves barátomat, Gömbös Gyulát is . . .

(Nagy zaj és derűtlenség.)

Közbekiáltások: Óno! Szilágyi Lajos: Vannak, akik haboznak és nem tudják, mi lesz nekik jobb a választásokon: ha Nagyatádi Szabó István lejön a kerületbe támogatásukra, vagy ha Gömbös erőszakkal választatja meg őket és felvonul érdekükben szervezeteivel.

A legtöbben mind a kettőt biztosítani akarnák maguknak. Nagyatádi Szabó Istvánt is, Gömbös szervezeteit is, amelyek most reggeltől estig lázasan dolgoznak a választásokra. Rá kell olvasnom most ezeket a kisczardapártra, hogy ne mondassák később, hogy nem láttak tisztán. Nagyatádi Szabó Istvánnak még tisztázni kell magát a nép előtt Bethlen barátságáért. Én nem félek gróf Bethlen István üldözésétől és ha ő mégis megkezdene az üldözést, tudni fogom, kinek a védelme alá helyezzem magamat. Nem titkolom, hogy

tárgyalások olytak a fuzióról a MOVE, ÉME és a Magyar Nemzeti Szövetség között.

Ugy tervezték, hogy az új alakulásnak Gömbös Gyula legyen az elnöke.

Gömbös Gyula: Tévedés! Szilágyi Lajos: Ne kényeserítsenek engem, hogy megnevezem azokat, akiktől adataimat kaptam. (Zaj a kisczardapárton. Felkiáltások: Halljuk! Halljuk!) Nem akarok az ÉME vezetőségében szakadást előidézni.

Gömbös Gyula: Én magam akartam mindentől visszalépni és ez nemsokára meg is fog történni.

Ha az amnesztiarendelelet ki is kellett adni, de ma már nem szabad megtűrni, hogy „közfelháborodásból” büncselekményeket kövessenek el. Ami a telefoncenzurát illeti, a kereskedelmi miniszter még a budapesti telefonközpontban sem tudja keresztülvinni akaratát. Ezért kell neki mellékkormányról beszélnie.

„Igazságügyi” feladatok

Kérdezi, mi van az Ergon 665 hamis ezresével, mi van a nyugatmagyarországi rablások, gyilkosságok és zsarolások ügyével, mi van a kivégzett Patik Ferenc plébános gyilkosaival, mi van Satori és társai kivégzésével? Különösen igazságügyminiszter úrnak Berkovits Ferenc véletlen agyonlövetését. Ezek valóban igazságügyi feladatok lennének.

Széchenyi Viktor: Hogy fog ennek örülni az „Ember”? A bécsi emigránsok fognak örülni ennek!

Szterényi József: Ott meg van írva minden bőven, nyugodt lehet!

Kassay Károly: Hogyne, majd eltussolunk mindent, hogy az „Ember” ne tudja!

Szilágyi Lajos: Egy olyan esetet sem említettem, amely ne lett volna említetve az összes lapokban. Én csupán összeállítottam ezeket az eseteket annak bizonyítására, hogy valóban lennének fontosabb igazságügyi feladatok, úgy az igazságügyminiszter, mint a rendőrség részére, mint hogy egész tömeg rendőrt politikai megfigyelésre alkalmazzanak.

A törökszentmiklósi választás

Szilágyi Lajos: Az alkotmányreform egyedül Budapest főváros törvényhatóságában van átalakítva, a többi vármegyében és községekben minden maradt a régi. A reformban csak a főispáni állás a fontos. A választójog tekintetében álláspontja az, hogy senkit sem szabad az alkotmány sáncaiból kihagyni, akit egyszer már bevittünk oda. A polgárság öntudatát visszafejlesztí az, ha elűtjük a polgárokat a már megszerzett jogoktól. Követeli, hogy a katonaság, csendőrség, rendőrség, a nemzetvédelmi tisztek, a Move, és az Éme, ne vehessenek részt a választási agitációban. Olyan választásokat, mint amilyen Törökszentmiklóson is volt, nem fog eltűrni.

Kerekes Mihály: Az ellenzéki jelöltet lecsukták!

Szilágyi Lajos: Az ellenzéki jelöltet, aki a kisczardapárt szilpos tagja volt és megválasztását egész bizonyosra vették. Hidas Béla ref. lelkész, közvetlenül a választás előtt internáltak és a másik jelöltet, aki akkor még le sem szerelt tényleges tiszt volt, választották meg. A választás előtt egy Prónay-zászlóalj szállta meg a községet és több ember elűnt. Mikor az elűnt emberek hulláit megtalálták és Fegyvernek község orvosa exhumálta a holttesteket, az orvost letartóztatták. Budapestre vitték a Nádor lakatanyába, ahol a szerencsétlen orvos öngyilkosságot követett el. Szilágyi Bálint: És ön megválasztatta magát kormánytámogató kisczarda képviselőnek!

Albrecht főherceg

Szilágyi Lajos: Engem olyan választokerület választott meg, amely azelőtt is hosszú időn át engem küldött a parlamentbe. En tudom, hogy sokaknak jól esnék, ha a eszimasókat kiszorítanák a parlamentből. Ha a választó jogot megszüntítik, ezzel csak az ugynevezett eszimasó képviselőknek nem fognak ártani, sőt sokkal többen lesznek, mert a kisczardák ellen a mezítalásbas nincsteleneket nem lehet felvonultatni. Széltében-hosszában azt beszélik, hogy a választásokat csak akkor írják ki, a mikor Albrecht főherceg embezeit már elhelyezték: Ez áment a köztudatba is. Ezt könnyű volna megcáfolni. Alljon ki a miniszterelnök és jelentse ki, hogy Albrecht főherceget nem akarják megválasztani. Foglalkozik az 1920. évi 47. tc.-kel, a melyet semmisnek tart, épp úgy, mint a trianoni békeszerződést. Ő és elybarátai mindent elfognak követni, hogy ezeket a törvényeket törvényes uton megváltoztassák. (Viharos éljenzés a kereszténypárton.) Én mint politikus kijelentem, hogy nem tartom hazafiatlan dolognak, ha ezeket a törvényeket nem tartják meg.

Elnök Szilágyi Lajost rendretasítja.

Hentzer István: Dutyiba kelene szállítani!

Hentzer ezen szavaira, a már amugy is készülődő vihar teljes erővel tör ki. A kereszténypárti képviselők felugrának, sokan öklükkel a padot verik. Az óriási zajban, tombolásban nem lehet érteni, hogy a képviselők mit mondanak, csak azt lehet látni, hogy a szájuk mozog. Az elnök nem tudván a rendet helyre állítani, az ülést felüggeszti.

Szünet után

Szilágyi Lajos folytatja beszédét. Amikor egyik képviselőtársam azt mondja, hogy a dultyiba vele.

Erre utább nagy zaj tör ki, az elnök állandóan csönget, majd Hentzert rendre utasítja. (Elienzés és taps a Ház minden oldalán.)

Debreczenben is...

Szilágyi Lajos: Az elszakított részek magyarságának legfőbb reménye a koronás király, a szent korona varázsa volt. Ezek azt fogják mondani, hogy a detronizációs törvény megölte az irredentát. Ilyenkor mindig azokra gondolok, akik a Dunántulon ünnepelesen és hősiességgel üdvözölték a megérkező királyt. Megvagyok győződve,

Vihar, dulakodás, revolver

A délutáni ülésen

Szilágyi Lajos folytatja beszédét. Körvonalozza álláspontját a királykérdésben és azt mondja, hogy ha arra kényszerítenék, hogy három dolog közül válaszson, a jelenlegi uratom, a szabad királyválasztás és a köztársaság között, kijelenti, hogy „Éljen a király” kiáltással adná le szavazatát a köztársaságra.

Ezután áttér a MTI szerepére a király utolsó ittléje alkalmából. Elmondhatja, hogy az MTI hírszolgálatára lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy az események úgy játszódtak le, ahogy éppen lejátszódtak.

Fél hat órakor ismét a kormányzó tetteit kezdte kritizálni, amit a kisczardapártion élénk ellentmondásokkal fogadtak, a legitimisták pedig helyeselték.

Bottlik elnök felbeszékeltja Szilágyit és figyelmezteti, hogy a kormányzó tevékenységét ne vonja bele a vitába.

Minthogy Szilágyi újból a kormányzót említi, Bottlik megvonja tőle a szót, amit a jobboldal helyesléssel fogad, a legitimisták pedig óriási viharban törnek ki: Gyalázat, tovább nem tűrjük! — kiáltások hangzanak. Szilágyi nem ül le, hanem tovább folytatja beszédét. Az elnök folyton csönget, de a nagy zajban a rendt nem tudja helyreállítani, mire felüggeszti az ülést. Szünet után Szilágyi újból szólásra áll fel.

Elnök: Szólásra ki következik?

Erre a balközép viharos felkiáltásokban tör ki: Hóhó, ez nem járja! (Nagy zaj minden oldalon.)

Elnök Szilágyihoz: Milyen címen akar beszélni?

Felkiáltások: Joga van beszélni! Nem tűrünk erőszakot!

Elnök: Ezen a címen nem illeti meg a szót. Ki következik szólásra?

Pröhle Vilmos szólásra emelkedik, de a zajban szóhoz nem juthat. Gaál Gaszton az elnöki emelvény alá megy és felkiált Bottlikhoz. Pröhle néhány percig áll, de mikor látja, hogy nem beszélhet, leül. Egy hangot sem lehet tisztán kivenni, csak az látszik, hogy az elnök szája mozog. A gyorsírók álva jegyzik az elnök szavait.

Egyszerre feláll az egész kisczardapárt, az ellenzéken pedig 5-6 zsebkendő lobban meg. Szabó József volt az első, aki észrevette, hogy szavazni akar-

ha a király történetesen a Tiszántulra jött volna. Debreczenben épen olyan ünnepekkel fogadták volna, mint ahogy ez történt a Dunántulon Sopronban, Győrben vagy Szombathelyen. Nekem volt alkalom tárgyalni olyanokkal, akik pucsoikat tervezték, de ezekbe soha bele nem mentem, tehát izzagol foglalkozhatok el olyan álláspontot, amelyet a túldoldalon sem fogadnak el pucsnak. (Helyeslés és a baloldalon és a középben.)

Gaál Gaszton elnök figyelmezteti Szilágyit, hogy a Ház határozata értelmében a tanácskozási szándékú letelt.

Szilágyi Lajos: A mondatközépen?

Gaál Gaszton szó nélkül felkel és elhagyja az emelvényt.

Előrelépett Szilágyi Lajos, Szilágyi Lajos állva longott zsebkendőjét, Andrassy Huszár Felmér, Dinich, Friedrich és a többiek élénkelte zsebkendőikkel.

Hogy mit szavazott meg a kisczardapárt, az csak később derült ki, amikor az elnök a fül-siketítő zajban kénytelen volt az ülést felüggeszteni és amikor a gyorsírói jegyzetéből megállapították, hogy a kisczardapárt szavazással Szilágyit a mentelmi bizottsághoz utasították.

Szünet alatt a képviselők hevesen vitatkoznak egymással.

Szünet után Bottlik elnök kifejtéi, hogy Szilágyinak joga van beszélni akár a házszabályokhoz, akár mentiségének az előadásához. (Nagy ellentmondások a balközépben.)

Benczky Ödön: Joga van folytatni beszédét!

Elnök: Benczky képviselő urat rendre utasítom!

Szilágyi Lajos beszélni kezd és azt vitatja, hogy joga van a kormányzó tetteit kritizálni. (Ellentmondások a kisczardapártion)

Benczky Ödön: Joga van vádat is emelni ellene!

Elnök: De csak abban az esetben, ha száz aláírás van.

A balközép folytonos helyeslése, a kisczardapárt hangos ellentmondása közben Benczky felugrik helyéről és a kisczardapárt felé szalad, a terem közepén álló asztalnál megáll, kiránt egy törvénykönyvet, ingerülten odavágja, valamit mond, de a nagy zajban a szavát nem lehet hallani, aztán a helyére megy.

Szilágyi Lajos újból a kormányzóról kezd beszélni, amire az elnök újból megvonja tőle a szót. Leírhatatlan izgalom támad, a képviselők mindkét oldalon felugrálják, mire az elnök az ülést felüggeszti.

Szünet alatt Gaál Gaszton több képviselő társaságában átmev a baloldalon, ahol heves jelenetek játszódnak le. Benczky valamit mond Gaál Gasztonnak, aki már menni készül, mire Gaál megfordul és Benczkyhoz lép. Szonyadványos vita fojtódik ki, Benczky másodszor bikelve hadonáz Gaál orra előtt.

Gaál Gaszton megragadja Benczky két kezét és hátra szorítja.

Közben Benczkyt saját hívei szorítják hátra. Ekkor oda ér Gömbös, ki szintén részt vesz a botrányban.

Benczky hátranyul zsebébe és felig kihuzza revolverét

de, többen közbevetik magukat, a dulakodókat szétválasztják és Benczky revolverét visszatesztik a zsebébe. A teremben leírhatatlan jelenetek játszódnak le. Perleky neki támad Dinichnek és Fonglornak Szécseny! Gyalázat! felkiáltások röpöknek a levegőben.

Egyes képviselők szerint mikor Benczkyt hátra szorították, feloldalt fordult kirántotta revolverét, ekkor ért oda Gömbös és a másik fele fölött Benczkyre akart ütöni. Mások szerint mikor Gaál Gaszton Benczkyhoz ért heves vita fojtódott ki közöttük. Benczky megfogta Gaál kezét, erre Gaál hátranyúlva Benczky vállát, a revolveréhez nyúlt.

Gaál Gaszton hevesen magyarázta, az esztét hátranyúlva, ekkor utat tört magának Rothlon és Gaál Gasztont magával vitte a tereméből.

Ezután

zárt ülés

következett. Zárt ülés után a képviselők a folyosón csoportokba verődve tárgyalták az esetet és az a hódolás merült fel, hogy Gaál Gaszton tényleg mondta-e

„A ti barátok”

szót. Benczky Ödön szavára kijelentette, hogy Gaál Gaszton tényleg mondta és ebből tömeges affér támadt.

Este 8 órakor Bottlik újból megnyitotta az ülést. Legelőször

Szilágyi Lajos állott fel szólásra és a következőket mondta: Kötelességemnek tartom szavaimat megmagyarázni. Mikor én azt a kijelentést tettem, hogy az ideiglenes államfő nem respektálta a nemzetgyűlés többségének akaratát, és mikor itt az elnök megvonta tőlem a szót, ekkor az én gondolatmenetem az volt, hogy sem a Simonyi-Semadám, sem a Teleky, sem a Bethlen kétizbeni kinevezése nem az alkotmányos többség akaratának tekintetbe vételével történt. Ebben akadályozott meg az elnök ur, mikor megvonta tőlem a szót. Ha az elnök ur bevárta volna gondolatmenetem befejezését, nem vonta volna meg tőlem a szót.

Elnök: Amikor a képviselő ur ezt a mondatot mondta, azt hittem, a kormányzó személynére tesz megjegyzést; ha tudtam volna, hogy ezt a gondolatot akarja elmondani, nem vontam volna meg a szót. (Helyeslés.) Kijelentem, hogy azt a bevonást tette rám, mintha a képviselő ur a kormányzó személynével és egyéni bírálatával akar foglalkozni, mint ahogy ezt délelőtt kétizben is tette. Emlékezem én teljesen jóhiszeműen jártam el, amikor a szót megvontam.

Nyilatkozatok és lovagias ügyek

A nemzetgyűlés botránya ugy a Házban, mint este a klubokban rendkívül élénk megvitatás tárgya volt annál is inkább, mert a lovagias afférok sora keletkezett. A botrányal kapcsolatban a nyilatkozatok egész sora hangzott el, amelyekből itt közlünk néhányat: Friedrich István: Az egész

Ezután Ugron Gábor állott fel szólásra. Nem volt jelen az incidensnél, azonban mégis kötelességének tartja kijelenteni, hogy a nemzetgyűlés normális tanácskozásának helyreállítására az elhangzott nyilatkozat nem elég. A magyar parlament történetében nem igen emlékszik hasonló esetre. Ha fel is volt függesztve az ülés, szünet alatt sem szabad a nemzetgyűlés tagjainak ennyire megfélemezniük magukról. Azt óhajtja és várja, hogy mindazok, akik ebben a tumultusban, ennél a nem szép jelenetnél részt vettek megtalálják a formáit annak, hogy a nemzetgyűlés előtt bűntudatukat sajnálkozzák. Megengedi, hogy most még nincs erre megfelelő hangulat, de a legközelebbi ülések valamelyikén bizonyára megfogják találni a módiát, hogy hibájukat jóvá tegyék.

Elnök ezután napirendi indítványt tesz, mely szerint a Ház holnap folytatja az indemnitás vitáját.

Felkiáltások: És az ipartörvény revíziója?

Elnök: Ha kívánják, napirendre tűzöm.

Felkiáltások: Kívánjuk, igen kívánjuk!

Elnök: Tehát az ipartörvény revízióját is kitiűzöm a napirendre.

Rassay Károly: Nem járulhat hozzá az elnök napirendi indítványához, mert a legsürgősebb feladat a választójogi törvény megalkotása. Az ipartörvény revíziójának letárgyalása valószínűleg olyan hosszú időt fog igénybe venni, hogy alig fog elég idő maradni a választójogi törvény letárgyalásához, amelyhez pedig az egész Ház, minden párt, hozzá kíván szólni. Nem háttér az ipartörvény revíziójáért a választójogi törvényt elhalasztani. (Zajos ellentmondások a kisczardapártion.)

Páli Dániel: Nem várunk tovább, nem lehet.

Rassay Károly: Ha a képviselő urnak olyan sürgős az ipartörvény revíziója, akkor lett volna módjában egész éven át sürgetni, de nem tette meg. Mi azonban folyton sürgöttük a választójogi javaslatot. Nem vagyok abban a helyzetben, hogy a további elhalasztáshoz hozzájáruljak.

Rubinek István: Hozzájárulása nélkül is napirendre fogjuk tűzni. (Nagy ellentmondások a baloldalon.)

Rassay Károly: A képviselő ur izetlen közbeszólása jellemzi azt a provokálást, amelyet velünk szemben alkalmaznak. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

A Ház az elnök napirendi indítványát fogadja el.

Ülés vége fél kilenc órakor.

ról az az impresszióm, hogy a Gömbös által vezetett harc megindult és ezt a harcot végig kell küzdeni. A mai ülés lefolyásából és Gömbös viselkedéséből következtetni lehet arra, milyenek lesznek a választások. Borbély Maczky Emil, Gömbös, Patacsy és más képviselők tumultusba keveredtek,

amikor láttam, hogy Beniczky revolvert rántott. Erre hátulról leszorítottam mindkét karját.

Gaál Gaszton: Mikor Raszay padsoráig mentem előre, odajött hozzám a keresztény-párti képviselők közül Fangler Béla, akivel vitatkozva azt mondtam: Szégyeljétek magatokat, hogy nadrágos ember láttatokra így viselkedtek! Mit kívánhatunk akkor azoktól, akik idegeiken nem tudnak uralkodni?! Fangler erre azt felelte, lármázhattok, amennyit akartok, sem főled, sem senkitől nem ijedünk meg. Ekkor hozzám ugrott Beniczky és azt mondta: Tőled sem ijedünk meg. Beniczkyt hátulról nyomták rám, mire én két vállánál fogva visszanyomtam.

Beniczky Ödön: Gaál Gaszton előjött a padsorból, odajött hozzám és a következőket mondotta: Példát vehetnétek ezekről a csizmás képviselőkről, kik különböző viselkednek, mint a ti bandátok. Erre azt kiáltottam, tiltakozom a jogtalanság ellen. Gaál ekkor a két öklével mellbe lökött, ebben a pillanatban a tulajdonosról egy kis csoport rohant felém, köztük Gömbös, Borbély Maczky Emil, stb. Utést éreztem a bal vállamon, de nem láttam, hogy ki ütött meg, azt hittem, hogy Gömbös és látván, hogy Gömbös nadrágzsebébe nyúl, kirántottam revolveremet. Ha láttam volna, hogy Gömbös céloz, védekeztem volna. Különböző segédek gróf Sigray Antal és gróf Andrássy Gyula után provokáltattam Gömböst és Gaál Gasztont.

Gömbös Gyula Borbély Maczky Emil és gróf Ráday Gedeont kérte fel segédekül, akik már tárgyaltak és megállapodtak abban, hogy *legyőzösek* intézik el az ügyet. A párbajt holnap vívják meg.

Friedrich István és Dinich Vidor nemzetgyűlési képviselők Windischgrätz Lajos herceg és Matyasovszky György után provokáltatták Gaál Gasztont.

UJZULET!

Erős Gábor és Társa
műszaki, szerszám- és vas-
kereskedés DEBRECEN.
MIKLÓS-U. 2. (Apolló moziál
szemben.) TELEFON: 10-63.

Háztartási, villamosági, gazdasági
cikkék, vasárk, vasalások, gép-
szirok, olajok, szerszámok és gépek,
csiszoló áruk.

FEBRUÁR

12
VASÁRNAP

A
DEBRECENI NYOMDÁSOK

ÁLARCOS
BÁLJA

a Margit-fürdő
disztermében.

kellemesen fűtve! Külön zene!

A pápának feladták az utolsó kenetet

Róma, jan. 20. A pápa noha állapota állandóan súlyos, folytonosan eszméleténél van. Nagy figyelemmel hallgatja a Gioigi által szerkesztett hitvallási formula olvasását. A beteg ma meggyónt és utána Silli bibornokhoz a következő szavakat intézte:

Kérem, ajánljon a pompeii szent szűz oltalmába.

A nagybetegnek ezután feladták az utolsó kenetet. A halotti szentséget 18 bibornok ünnepi menctben hozta el a pápa-

hoz. Ezután kitették a szentséget. Az összes katolikus templomban könyörgő imát mondanak a pápáért.

Róma, jan. 20. (Stefani.) A délben kiadott bulletin szerint a szent atya állapota igen komoly, de nem reménytelen. Több bibornok a beteg szobájából kijött kijelentette, hogy a szent atya még mindig teljes öntudatánál van, de közállapota igen komoly. Silli bibornok azt mondta, hogy a pápát csak esoda mentheti meg.

A genuai program

Róma, jan. 20. A genuai értekezlet részletes napirendjét a szövetséges országok külügyminiszterének és gazdasági szakértőinek Cannesben hozott határozata alapján a következőképp állapították meg:

1. Határozathozatal azoknak az alapelveknek végrehajtásáról, amelyeket a cannesi értekezlet január 6-iki megállapodása magában foglal.

2. Az európai békének szilárd alapokra való helyezése.

3. Az államok egymás közötti bizalmának helyreállításához szükséges előfeltételek megállapítása anélkül, hogy a létező szerződések sérelmét szenvednének.

4. Pénzügyi kérdések.

5. Gazdasági és kereskedelmi kérdések.

Róma, jan. 20. (Havas.) A genuai értekezletre való előkészület a legnagyobb buzgalommal folyik. Az értekezletet a királyi palotában tartják meg, amelyben már megkezdtek a tartozás és átalakítás munkálatait. Ujabbán 300 hírlapíró érkezését jelentették be.

Feloszlatják

a román parlamentet

Páris, jan. 20. Bukarestből jelentik: A parlamentet fel fogják oszlatni.

Albrecht és Rupprecht trónszerző tervei

Bécs, jan. 20. A Münchener Neueste Nachrichten berlini diplomáciai forrásra hivatkozva lerántja a leplet egy állítólagos puccsról, amelyet Rupprecht bajor trónörökös és Albrecht habzburgi herceg tervez, hogy mindketten a trónra kerüljenek.

Elmondja a közlemény, amely a lap tegnapi kiadásában jelent meg feltűnő szedéssel és vezető helyen, hogy Albrecht főherceg hosszú ideig Rómában tartózkodott s ott bizonyos olasz körök támogatásával és közvetítésével érintkezésbe lépett az egykori bajor trónörökös képviselőivel. A terv Rómában érlelődött meg. Körülbelül két hét előtt Münchenben

Albrecht főherceg és Rupprecht herceg megbízottai az Orgesch vezetésének jelenlétében végleges megállapodást kötöttek,

amely három pontot foglal magában, nevezetesen:

1. A Habsburgok lemondanak az osztrák alpesi területekről a Wittelsbachok javára.

2. Bécs és környékét mint szabad államot neutralizálni fogják.

3. a Wittelsbachok az Orgeschnek katonailag megszervezett alakulataival szükség esetén fegyveres erővel fogják támogatni Albrecht főherceget, hogy a magyar trónra jusson.

Ezt a véd- és dacszöveget a müncheni „Jeuplezés” szerint írásba foglalták s ez az emlékirat sok más érdekes részletet is tartalmaz. Elmondja, hogy

Ysenburg herceg Dániában sok repülőgépet vásárolt, amelyhez Frigyes főherceg adta a milliókat.

Albrecht Habsburg főherceg és Rupprecht bajor herceg között szerződés jött létre, amely kimondja, hogy a Wittelsbach-dinasztiának ez a tagja Bajorország, Tirol, Vorarlberg, a Salzkammergut és Alsó Ausztria egyes részei fölött fog uralkodni, míg

a Habsburg-dinasztiának Albrecht főhercegtől le származó ága Magyarország fölött fog uralkodni.

Evégből 250,000 löny hadsereget kell felállítani. A bajorországi és ausztriai haderő főparancsnoka Ysenburg herceg. A német segítőcsapatok az Orgesch szervezetei körül alakulnak ki.

A müncheni újság római diplomáciai forrást tud tanuul arra, hogy Baccelli pápai nunciussnak nagy szerepe volt ezekben a tárgyalásokban.

Bécs, jan. 20. Müncheni jelentés szerint Rupprecht bajor trónörökös és Albrecht főherceg puccsot terveznek. A Frigyes főherceg birtokaiért kapott amerikai dollárokon hírt szerint Angliában 120 repülőgépet vásároltak és negyedmillió ember számára teljes katonai felszerelést. Bécsi diplomáciai körökben ezt az egész hírt mesének tartják.

Bécs, jan. 20. A bécsi rendőrség hivatalosan közli, hogy Izabella főhercegnő tegnap éjszaka leányával, Alice főhercegnővel Münchenből jövet Bécsen át Budapestre utazott.

MERKURIROGÉP-VÁLLALAT. Irógépek, javítások és kellékek raktára. TELEFON-SZÁM 540.

Zita királyné

Prága, jan. 20. A Csehslovo jelenti Belgrádból: A délszláv kormány elhatározta, hogy a svájci kormánytól felvilágosítást kér arra nézve, vajon azok a hírek, amelyek Habsburgok újabb svájci üzelméről szólnak, megfelelnek-e a valóságnak. Hír szerint ugyanilyen demarsra készül Csehország is, amely nyomban azután, hogy Zita királyné és Ottó trónörökös Magyarországra való visszatérésének híre felbukkant, a magyar kormánnyal közölte, hogy abban az esetben a kizentente ugyanazzal a határozottsággal lépne fel, mint a legutóbbi Károly-puccs idején.

(A cseh lapnak a magyar kormányhoz intézett demarsra vonatkozó híret illetőleg illetékes helyen kijelentették, hogy a demarsról szóló hír valótlan. A magyar kormány a cseh kormánytól semmiféle ilyen jegyzéket nem kapott.)

Irt-e Csokonai egy színésznőhöz verset?

A budapesti „Színházi Élet”-ben Tábori Kornél egy különös verset közöl, amelyet a bécsi titkos rendőri levéltárban talált és amellyel Csokonai udvarolt volna egy Kőmivesné nevű színésznőnek, akkori elnevezéssel actrix-nak. Csokonai szerzőségéhez azonban többrendbeli kétség fér.

A dolgot mindjárt az teszi gyanússá, hogy labori ezt az autogramos Csokonai-verset olyan keménytelenek között lelte, amelyek a devalvációval kapcsolatosak és amelyek szerint Csokonai paszintást irt volna Ferenc császárról és a bécsi udvarról. A devalváció 1811-ben sújtott le az országra, amikor Csokonai már 6 éve pihent a Hatvan-utcai temető ákácái alatt.

Csokonai szerzősége ellen szól az is, hogy kiadatlanul maradt, vagy elveszettnek jelzett versei között ilyen tartalmu nem található, pedig Csokonai gondosan lajstromba szedte még a kisebb műveit is; Toldy Ferenc sem emlékezik Csokonainak hasonló című és kezdetű verséről.

De kétségünket leginkább az fokozza, hogy Csokonai, aki sok mindenféle versformát megpróbált, aki egyforma könnyedséggel mozgott a görög-latin időmérték, a német szabású rimesmértékes sorok és a régi magyar versek változatos mezején, sohasem vitt végbe olyan alliterációs mesterkedést, amilyenre példa ez a most fölfedezett udvari-vers, amelynek címe s minden szava sz, illetőleg s betűvel kezdődik.

Ha tehát elfogadhatóbb bizonyítékok nem kerülnek elő, ha a kézirat kétségtelenül Csokonai eredeti írásának nem bizonyul, ha a szerzősége életrajzi körülményekkel nem lehet támogatni, akkor ezzel a verskuriozummal ne gyarapítsuk a Csokonai költői dicsőségét, anynyival kevésbé, mert ezeknek a hasonló kezdetű szavaknak erőltetett összerakásában és szabálytalan rimeltetésében alig van költői érték.

K. A.

DOLLÁRT és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vásárol, idegen kifizetéseket legelőnyösebben eszközöl **RANKAI** bankiroda, Dégenfeld-tér 6. Telefon 209.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.75.

Budapest, január 20.

Értéktőzsde. Csendes forgalommal indult ma a tőzsde. Az értékpiacon forgalma minimálisra zsugorodott. Árak:

Magyar Hitel 1900—870, Osztrák Hitel 675—720, Jelzálogbank 310—20, Leszámitoló 750—60, Hazai bank 640—25, Angol-magyar 725—30, Magyar-olasz 300—301, Keresk. bank 6925—75, Ált. takarék 1000—1010, Pesti hazai 24760—25250, Borsod-Misk. 3575 500, Concordia 2200—300, Bpesti gőzmalom 5775—950, Hungária 2600—650, Viktória 7700—600, Beocsini 6400—350, Bánya és kohó 5010—250, Drasche 4100, Ált. Kőszén 10500—850, Salgó 5150—300, Urkányi 5800—700, Ganz-Danub. 33000—4000, Ganz-vill. 6025—5975, Rima 2090—200, M. Acél 2650—600, Schlick 1080—50, Lipták 527—35, Láng 1350, Brassói 4025—200, Egyesült fa 480—60, Hazai fa-term. 2025—75, Lichtig 645—670, Naisci 18400—19000, Magyar erdő 900—875, Országos fa-term. 1050—90, Spódium 2600—590, Klotild 3400—325, Karton 2350—450, Izzó 5475, Papír 2710—800, Cukor 17500—18000, Lámpa 2750, Ostermelő 780—40, Gummi 3150—250, Adria 6500—400, Atlantica 2550—650, Közúti 1000—960, Déli vasút 1440—375, Levante 6300—600, Államvasút 4700—4400, Trust 1960—2000.

A valutapiacon a hivatalos forgalom megkezdése előtt alacsonyabb zürichi árgjegyzésre számítottak s ezért a magánforgalomban magasabb kötések fordultak elő. A hivatalos forgalom megkezdésekor lemorzsolódtak az árfolyamok. A legalacsonyabb árak délben voltak. Árak:

Napoleon 2620—2660, Font 2900—2875, Dollár 690—668, Francia frank 5625—5555, Márka 353—360, Lira 2800—2950, Romanov 63—69, Lei 515—529, Sokol 1145—1170, Svájci frank 13260—13250, Kor.-dinar 875—908, Bécsi 9 és egyharmad—9 és fél, Lengyel márka 23—22 és egynegyed.

Az utótőzsde helyenkint határozottan lanyha. Magyar Hitel 1880, Salgó 5150, Rima 2150, Államvasút 4375, Ált. Kőszén 10760—10800, Bánya és kohó 5250, Urkányi 5800, Lipták 536, Orsz. fa. 1065, Lichtig 650, Izzó 5450, Gummi 3250, Papír 2725. — A valutapiac az utótőzsdén a dollár és a szokol szilárdult, a többiek ára változott. Dollár 684—685, márka 357, osztrák ezres 9 és egynegyed, tízezer 9 és egynegyed, szokol 1172—1175, lei 515—516, lira 2900, font 2900, francia frank 5600, svájci frank 13300, dinár 900—905.

Esti magánforgalom

Este 8 órakor jelentik: Délután igen kevés üzletre az árfolyamok kezdetben elgyengültek, később azonban ismét emelkedtek. Dollár 677—689—685, szokol 1175—1180, márka 350—349—348, dinár 905, Napoleon 2610—2650—2660, lei 516, Wien 8 és háromnegyed—8 és egynegyed, Prága 1176 és egynegyed—1185, Berlin 345 és fél—350, Bukarest 500.

Zürichi devizák:

Zürich, jan. 20. (Zárlat.) Berlin 262 és fél, Newyork 515, Milano 2242 és fél, Prága 885, Budapest 75, Zágráb 175, Varsó 17, Bécs 16, osztrák bélyegzett 9.

Terménytőzsde.

A forgalom ma igen szerény kérések között maradt és az üzlet nagyon nehezen tudott kifejlődni. Tengeriben kis élénkség mutatkozott. A buza újabb 90 fillérral esett, a zab lanyhább keresletre 50 fillérral lett olcsóbb.

A hüvelyesek és vetőmagvak piacán csak babban történt kötés, egy vagont adtak el 1700 ab állomás.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2225—60, egyéb 2225—50, rozs 1475—1500, takarmány árpa 1750—1800, sör-árpa 1800—50, köles 1450—1550, zab 1560—600, tengeri 2125—50, repce 26—27, korpa 1140—1160.

Az Andrassy-párt programot adott

Budapest, jan. 20. A Keresztény Nemzeti Földműves és Polgári párt (Friedrich-párt) ma délben a nemzetgyűlés alelnöki szobájában értekezletet tartott, amelyen *Friedrich bejelentette a pártelnökségről való lemondását és Andrassy Gyula grófot ajánlotta elnöknek, akül az értekezlet egyhangulag elnökké választott.*

Az alakuló ülésen 16 képviselő vett részt.

Az Andrassy-párt ma közzétette rendkívül terjedelmes programját is, amelyből a következő pontokat ismertettük: A párt a keresztény világnézet alapján áll. Legszükségesebb feladatok tartja a közszabadságok, a jogrend helyreállítását, az osztályellentétek kiküszöbölését, a kivételes hatalom megszüntetését kedvezőbb külpolitikai helyzet teremtését, hogy visszaszerzhessük az ország területi épségét és kitörthessük törvényeink közül az ország függetlenségét kicsúfoló törvényeket. A párt lapokra, felekezetre és társadalmi osztályokra tekintet nélkül minden magyar állampolgár számára biztosítani kívánja a teljes jogegyenlőséget.

A keresztény párt a titkos szavazás mellett

Bethlen és Klebelsberg ma délelőtt a keresztény párt politikusai előtt ismertették a választójogi javaslat tervezetét.

A megindult vitában először *Huszár Károly* szólt fel és kijelentette, hogy a javaslatot ebben a formában *nem fogadhatja el.*

A nyílt szavazás rendszerére nem lehet visszatérni. A lajstromos szavazás híve, azonban, ha ennek nem lehetne többséget szerezni, akkor úgy kell e kérdést megoldani, hogy a kerületenkénti, egyéni választás alá eső képviselőkön kívül minden párt lajstromot készítené, amelybe be venné az ország legkiválóbb férfait. Az országos lajstrom alapján az arányszám szerint kerülhének be a képviselőházba a felvett kiváló emberek és így biztosítani lehet az intelligencia képviselőit. Az országos lajstrom alapján megválasztott képviselők egyharmadát tehetnék ki az egyéni szavazás után bejutott képviselőknek.

Haller István mindenben magáévá tette Huszár Károly fejtegetéseit.

Haller István felszólalása után az értekezleten jelen volt valamennyi képviselő felszólalt és általában a titkos szavazás mellett emeltek szót. Az értekezlet 2 óra után ért véget és a párt hangulatát a következőképp összegezték:

A keresztény pártmai értekezleten a *titkos választójog mellett emelt szót és kérte a miniszterelnököt,* hogy a titkos szavazást terjessze ki a rendezett tanácsú városokra is, ami eddig a kormány tervezetében nem volt meg. A miniszterelnök kijelentette, hogy a titkos szavazásnak a rendezett tanácsú városokra való kiterjesztését megfontolási tárgyává fogja tenni. Egyébként régleges megállapodás még nem történt.

BÁLI UJDONSÁGOK

FRANK SZÉPÉL

Zeő-et és Pákozdyt rehabilitáltak

Budapest, január 20. Dr. Zeőke Antal és Pákozdy András ügyében a királyi ügyészség ma hozta meg a döntést.

Zeőke ellen két ügyben folyt vizsgálat. Az egyik a Mammovich János-féle 600 holdas birtok eladása volt s a vád szerint Zeőke 400,000 korona kifizérési díjat kapott. A másik ügy a Petrányi Dezső-féle 150 vagon állami liszt kiutalása volt. Mindkét esetben Zeőke szerepe tisztázódott.

Pákozdy András ellen azon az alapon indult meg az eljárás, hogy Esküdt fiókjában találtak egy Pákozdy által neki írt levelet, amelyben azt írta, hogy a levélben felsorolt kivétel engedélyek közül minél többnek engedélyezését csinálja meg Esküdt, a végén majd Pákozdy fizet, mint egy katonatiszt. Pákozdy tisztázta ügyét. Elfogadták azt az igazolást, hogy nem történt komoly megvesztegetési ügy.

A tényállás alapján az ügyész ség mindkét képviselő ügyében elejtette a vádat.

— **Ékszerészek figyelmébe.** Fényképezési raktárkönyvek előjegyezhetők Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésben, Pia-
utca 34. sz.

HIREK

— A városi közgyűlés január 31-én lesz. A városi háza ügyosztályai most állítják össze a közgyűlés tárgysorozatát.

— A jog- és pénzügyi bizottság 1922 január hó 21-én szombaton délután 3 órakor a városi háza tanácstermében ülést tart.

— **Jászai Mari jubileuma.** Jászay Mari színpadra lépésének 50 éves évfordulóját ünnepli március 12-én a Nemzeti Színház és vele együtt a kulturális és társadalmi intézmények egész sora, amelyek a nagy tragika fáradhatatlan művészi és emberi érdemeit akarják a szokott jubileumoknál is nagyobb figgyel és lelkesítéssel megünnepelni. Az ünnepséget a Petőfi-Társaság kezdi meg, amely március 12-én délelőtt Jászai Mari tiszteletére külön ülést rendez az Akadémiában.

— **Elnökválasztás a vendéglősökönél.** A debreczeni vendéglősök, kávéosok ipartestületi szakosztálya február hó 3-án pénteken délután tartandó rendkívüli gyűlésében tölti be a megüresedett elnöki és alelnöki állásokat, melyeket ideiglenesen Ottó Sándor tiszteletbeli elnök látott el. A szakosztály választmányi tagjai az elnöki állásra Kemény Jánost, a „Kis pipa” vendéglő népszerű tulajdonosát jelölték, alelnöknek pedig Karikó Gyula, a máv. vendéglő vezetője van kinevezve.

— **Spanyolnáthás a svéd király.** Stockholmból jelentik: A svéd király tegnap influenzában megbetegedett. Az orvosok megállapítása szerint a betegség könnyebb természetű. A láz nem magas, de a királynak néhány napig ágyban kell maradnia. Egyébként az influenza mindjobban terjed. A hadseregben eddig 5200 megbetegedés történt.

— **Korpakiutalás.** A debreczeni gazdasági egyesület által tagjai részére beszerzett korpát a titkári hivatalnál kiváltott utalvány alapján a helybeli Hungária-gőzmalom adja ki. A korpa 3 nap alatt elviendő a malomból.

— **Szabaddábra helyezték Buray Zoltánt.** Megírtuk, hogy a rendőrség letartóztatta Buray Zoltán bankbizományost, mert nem tudott megbízónak elszámolni. Burayt a rendőrség átkísértette az ügyészségre, ahol Preinészberger Jenő vizsgálóbíró folytatta a vizsgálatot Buray ellen. A vizsgálat során kiderült, hogy Buray nem követett el büncselekményt, ezért a vizsgálóbíró elrendelte Buray szabaddábra helyezését és Burayt az ügyészség szabaddábra is helyezte, a panaszosokat pedig a polgári per útjára utasította.

— **Mezőgazdasági munkák elvégzésére** kisebb-nagyobb munkáscsoportok beállítására vállalkozik Pázmándi János, Mezőkövesd I. 10.616. sz.

— **Tégláégető a Hortobágyon.** A mátai biztos előterjesztést tett a város írásban egy tégláégetőnek a Hortobágyon való felépítésére. A hortobágyi tégláégető a kint levő gazdasági épületeket látna el javításra és építésre téglákkal, amelyeknek a városi téglagyárból való kiszállítása óriási költséget emészt fel.

— **Dobánytermelési értekezletet** tart a gazdasági egyesületek országos szövetségeinek részvételével a Szabolcs vármegyei gazdasági egyesület Nyiregyházán január 29-én.

— **Öngyilkos gazda.** A Bihar-megyei Zsáka községben lakott Técsy János 76 éves gazdálkodó. Nyugodtan éldégelt családjával és senki sem sejtette, hogy sötét terveket forgat agyában. Az öreg Técsy tegnap este vacsora után, míg családja mit sem sejtve beszélgetett, kiment az istállóba és felakasztotta magát. Később Sándor nevű fia kiment, hogy az istállóban utána nézzen az állatoknak és ott találta édesapját, a szénatartóra felakasztva, holtan. A zsákai csendőrség jelentést tett az esetről a debreczeni ügyészségnek, amely a temetést megengedte.

— **Meghívás.** A debreczeni és hajdúvármegyei gazdasági egyesület tagjait és a mezőgazdaság iránt érdeklődőket folyó hó 23-án délelőtt 11 órakor a városi háza közgyűlési termében tartandó közérdekű gyűlésre meghívja. Tárnya a gyűlésnek az általános gazdasági helyzet, továbbá a sertésnyésztés és értékesítés nehézségeinek megvitatása.

— **Köztisztviselők részére** kedvezményes fürdőjegy 21 korona a Margit-fürdőben.

A juhartó gazdák hajdu-böszörményi előadását a Mezőgazdasági Egyesület helyiségében 18-án tartotta meg a böszörményi legelőkelőbb juhartó gazdák népes hallgatósága, a Debreczeni Juhartó Gazdák Egyesülete küldöttsége előtt. Dr Czeglédy főügyész, Surgoth főfelügyelő beszédei után dr Rácz Mihály gazd. tanár tartott előadást a magyar gyapjúnak a világpiacra elfoglalt és elfoglalandó szerepéről. A böszörményi gazdák csatlakozását az egyesület racionális juhtenyész tési programjához Fegyveres András gazd. egyesületi alelnök jelentette be. Legközelebb Hajduduházon 25-én és Hajdúnánáson 27-én lesznek előadások.

Leszállítják a cseh szén árát. Prágából jelentik: Hír szerint legközelebb mérsékelni fogják január 1-ig visszamenő hatállyal az osztrai kőszén és kokszt árát. Az ármérséklés, amelyet a munkások magasabb teljesítő képességével indokolnak, a szénnél valamivel több lesz 1 koronával, a koksznál pedig 2 korona 50 fillér lesz mázsánként.

Koszorúmegváltás. Özv. Klósz Györgyné elhunytá alkalmából, May Andor, István-gózmalmi igazgató és neje 500 koronát adományozott koszorúmegváltás címen a Testvér Egyesület szegényei számára. Köszönettel nyugtázza: Uray Sándor elnök.

Baleset a lakatosműhelyben. Kender György hetven éves lakatossegéd László Sándor Bethlen-utca 41. szám alatti műhelyében dolgozott, hogy egy hibás fűtőkatlant kijavítson. A katlan kicsuszott a kezéből. Kender utána kapott és keze egy vasrud és a katlan éles széle közé szorult, amely kezét majdnem teljesen lemetasztette. A mentők résziesítették első segélyben és a lakásán hagytták ápolás végett.

Aki az igazságot felebbezi meg. A debreczeni ítéletábrán esett meg a következő humoros eset. Egy vidéki kereskedő elsőfokon elvesztette a konkurrens ellen folytatott perét, amelyben kissé ludas volt, de felebbezett a táblához. A felebbezés tárgyaláson a kereskedő nem jelent meg, de nagy buzgalommal dolgozó ügyvédje megnyerte a pert, miről a következő táviratot küldte ügyfelének:

Győzött az igazság.

A táviratra másnap ezt a választ kapta ügyfelétől:

Meg kell felebbezni!

Gyors- és gépirásban teljesen jártas kisasszonyt keresünk. Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Piac-utca 34. sz.

Fejűjások igen gyakran meg nem felelő bélműködésre vezethetők vissza és megszűnnek önmaguktól a székelésnek Hunyadi János (Saxlehner) vizszi szabályozása által.

Fogászati műterem egész nap fogad. Schuster Ferenc, Vár-utca 11.

Értesítés. Az összes fényképészeti műtermek a miniszteri rendelet visszavonása folytán vasárnap is egész nap nyitva vannak.

Forgalmi adó vezetéséhez szükséges pénztárkönyvek mindenféle nagyság és vastagságban hitelesítve is beszerezhetők Hegedüs és Sándor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság papírkereskedésében Piac-utca 34.

Előnyös feltételekkel, törlesztésre is készit fogkoronákat, műfogakat, töméseket Brüll fogműterme, Piac-u. 72.

Die Dame január utolsó száma megjelent. Kapható Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piac-u. 34.

Vízgyógyintézet a Margitfürdőben.

Kesztyűk, harisnyák, sapkák, hajszallagok, főkötők, babszvetterek, babruhák dr Hegedüsé Gyermekdivatházában, Simonffy-utca 2. alatt.

Reuma, csusz, köszvény és idegzsába fájdalomtól megszabadul, ha iszappakolást használ a Margitfürdőben.

A „Sportesalád”, Boros Ödön remek sportregénye, mely élénk szívekkel eszteli a footballsport beteges állapotát és a fanatizmussal ostromozza a mai „álmator” rendszert. Kapható Sikray hirdetőirodában, Budapest, VI., Vimos császárt 33., ahol hirdetések és előfizetések úgy lapunk, mint az összes bel- és külföldi lapok részére eredeti árban felvételnek. A díszesen és finom ízléssel kiállított 300 oldalas könyv ára postadíjjal együtt 130 K.

SZINHAZ.

MŰSOR:

SZOMBAT: *Diákélet*, C) bérlet. VASÁRNAP: Délután: *Kis kadét*. — Este: *Tolvaj*.

Színházi Iroda hírei:

Szombaton C) bérletben Kardoss Géza és Székely Zizi fel léptével A heidelbergi diákélet kerül színpadra. Ez előadásra, valamint a vasárnapi előadásokra Tapolezay Dezső, a budapesti Vigszínház igazgatója érkezik le.

A t. bérletközönség figyelmébe. A II. félévi bérletbefizetések a titkári irodában megkezdődtek.

A DKASE klasszikus estélye, melynek kimagasló eseménye lesz Vajda Elzike, a 9 éves országoshírű táncművésznő fel lépte, ma este fél 8 órakor lesz a Magyar Ház (Piac-u. 45.) külön termében. Fellép még Kálmán Illés tenorista. A zongorakíséretet Radó Ilus látja el. Műsor után tánc.

Londoni rém, amerikai kalandor történet, amely Budapest közönségét lázba ejtette, ma és vasárnap lesz műsoron a Vigszínház-mozgóban. Külön kiemeljük, hogy vasárnap az 5 és 7 óras előadásokon elsőrangú cigányzenekar kíséri az előadásokat.

Két slágerkép az Apollóban. Háboru és béke, társadalmi dráma 5 felvonásban az orosz életről és a Férjékküli feleség, amerikai vígjáték 5 felvonásban. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Ch. Perczel Carola ballet növendékeinek ballet-matinéje vasárnap délelőtt a Csokonai-

színházban pontosan fél 11 órakor. Jegyek még korlátolt számban válthatók az Apolló pénztáránál.

Századok legendája (Fejezetek a Sátán naplójából) 6 felvonásban, a Nordisk filmgyár remeke, Carlo Wieth és Clara Wieth főszereplésével az Apollóban.

SPORT.

Téli tréningélet a DTE-ben

Még a közelálló körök sem sejtetik, ha csak személyesen meg nem győződnek, hogy mi minden rejlik a „DTE téli tréningje” cím háta mögött. Itt adok egy kis szemléltetőt azok részére, akik e néhány magyar-razatnélküli szót hetenként többször olvassák.

Ahogy belépünk a DTE Péterfia-utcai tornacsarnokába, először két hatalmas talpazaton nyugvó korlátot pillantunk meg, amelyekben valamikor a DTE híres tornászcsapata működött. Ellenkező oldalon nyujtót látunk, amely szintén szépeket tudna mesélni. Ahogy körültekintünk szemünkbe öflik a gyűrűhinta, még heljebb menve már megszűnik a padlózat és homokkal kitöltött pályára akadunk, a melynek egyik sarkában súlyzók, a másikban ugrómérce, stb. hevernek.

De hamarosan megérkezik a mindig mosolygó öreg harcos csapatkapitány, Gerő Sanyi s megkezdji tréningjét: előszedi az ugrómérceket s néhány sprint lépés után ötször átugorja a 130 cm. standard magasságot. Belép a mindig pontos Simon Feri, ki be sem várva a figyelmeztést, nem sokat teketóriázva, jól bélelt téli kabátjában egy ügyes starttal átlépi a 130 cm-es magasságot, viszont kemény kalapját talán még most is keféli. Ezután megérkezik szinte parancs szóra a DTE football-esaládja: Kaiser, Barta, Kun Béla, Schwarz Jóska, Urbanovits, Takáts, Zöld, Miklós Bandi, stb., az ifjúságiak s pár perc múlva Urbanovits Lali megutáltatja Schwarz Jóskaival a birkozó-sportot: Barta szorgalmasan emelgeti a súlyzót, míg Kaiser a mászó-rud tetőn eszimpszkodik. Kun Béla szidja a nyujtót, hogy dörzsöli a kezét, közben a másik sarokban a jól fűtött kályha mellett egymást masszírozzák a fiúk, majd birkoznak, súlyt emelnek, szertornáznak felváltva és együtt.

Fél 9 körül jár az idő, mikor elhagyják a tornacsarnokot. Arcukról leolvasható a meglepés, mert egy lépéssel közelebb vannak, ahhoz hogy a tavaszi szezon fitten kezdjék meg.

H. E.

Kolozsvári szereplésre hívják a DKASE-t

A DKASE kitünő őszi szereplésének már is mutatkozik gyümölcse. A több éve tartó román megszállás óta most történt meg első ízben, hogy megszállott területen lévő erdélyi csapat debreczeni egyesületet hív magához vendégszereplésre.

A DKASE elnöksége meleg hangu levelet kapott testvéregyesületétől, az évek óta megszállás alatt lévő Kolozsvári KASE-től, amelyben a bajnokielölt csapatot invitálják egy jubileumi mérkőzésre. A Kolozsvári KASE májusban tartja fenállásának 10 éves jubileumát és ebbe az ünnepélybe óhajtják beilleszteni a két csapat mindkét részről várva-várt mérkőzését.

A DKASE elnöksége jövő heti ülésén foglalkozik a szívélyes meghívással és hogy elszakított véreinkkel a sportbeli érintkezést újra felvehessük, valószínűleg el is fogadja azt. Ebben a turába aztán könnyen beilleszthető lenne egy nagyváradi mérkőzés is, reváns kötelezettséggel. Ezek a mérkőzések lennének hivatva eldönteni, hogy mely városok sportja fejlődött jobban az utóbbi években, amióta megszaktadt az érintkezés közöttünk.

A DTE ma, szombaton téli tréninget tart a tornacsarnokban.

Vívóakadémia. Ma délután fél 5 órakor a Royal-szálló dísztermében tartja a MOVE-DSE az idei szezon első vívóakadémiját, mely iránt városszerte nagy az érdeklődés. Az akadémia eddig Ujfalussy, dr Spányi, dr Kleckner Nyiregyházi-ról, Komoróczy Kisvárdáról, Beczner, dr Vértés, Majerszky, dr Majerszky Jenő, dr Pajos, Moritz, Fuxhoffer, Berzoffy, Pornszky stb. jelentették be indulásukat. Az est kiemelkedő pontja lesz Ferenczy Pál vívómester bemutatkozása, aki a bécsujhelyi akadémia legkiválóbb mestere volt. Jegyek (ülöhely 30, állóhely 20 korona) ma délelőtt Sas-u. 4. II. em. s délután a pénztárnál kaphatók.

BÜTOROK

mázolását és zománcozását házon kívül is vállalja:

SCHULLER
szobafestő
Simonffy-utca
25. szám.
Telefon: 806.

Hozzaváróknak figyelmébe!

Elegáns háló- és ebédlőberendezések a legjobb kivitelben 12,000 K-tól feljebb beszerezhetőek az

Apolló

lakásberendezési vállalatnál, Miklós-u. 2.

Angol és francia női divattermünkben

elvéllalunk legegánsabb kivitelű kosztümöket, téli kabátokat, raglánokat, izléses trancia ruhákat, aljakat, blousokat, pongyolákat, gyermek ruhát és kabátokat. — Gyászruhák 24 óra alatt készülnek. Teljes útszellel!

Gergelyné és Schwarcz

Széchenyi-utca 15. sz., I. emelet

„HUNYADI” batoráruház!

Arany János-utca 10. sz.

Tulajdonosok:

Kovács Gyula és Kovács Mihály

Finom kivitelű hálószobák, ebédlők, úri szobák legolcsóbb szabott árakon beszerezhetőek.

Liszt, cukor, fűszer, élesztő
legolcsóbb beszerzési forrása
Krausz Testvérek
Hunyadi-u.
17. Telefon 8-17.
Rendeléseket házhoz szállítunk.

ÜVEG
porcellán, üvegezés és képkerekezés nagyban és kicsinyben
Rothmann Adolf
Csapó-utca 19.

Száraz tűzifa
felaprítva és hasáb állapotban valamint
Tőzeg szén
házhöz szállítva
:: megrendelhető ::
Kemény fatelepen
Pestl-u. 2. Telefon 13-95

GYŐZDÖN MEG!
Brilliansért, aranyért
a legmagasabb árt fizetem.
GRITSCH ékszerkereskedő
Verbőczy-u. 2. sz. (parkamara.)

OLAJMALOM!
Mindennemű
OLAJOS MAGVAT
igen előnyös feltételek mellett feldolgozás végett elfogadja
Hajdumegyei Vasöntőde és gépolajmalom
Ujvárosi-ut. Telefon 14-01.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65

Hazai likőr-, rum- és szeszárnyag részv.-társ.
BUDAPEST VI., Forgács-u. 9/b.
Elsőrangú
finom likőrök,
saját főzésű
szilvórium
és borovicska.

ELEKTRA
elektrotechnikai vállalat.
Cégtulajdonos Gold Sándor
Villanyvilágítás, motorok, csengő berendezéseket, javításokat legutányosabban készít. DEBRECZEN,
Hatvan-utca 2. I. em.
TELEFON: 895.

Wien, Berlin, Prága
és bárhova szülő külföldi külzetését legolcsóbban teljesíti

Dollár, lei, sokol
stb. idegen pénzt legmagasabb áron váltja be
Tőzsdéi megbízásait
egypontosabban eszközli
MARKOVITS
banküzlete,
Piac-u. 63. Telefon 565.

Minden üzletben, minden elarúslónál
1.50 a kifai,
2.50 a nagyobb szemle
Korona kenyérgyár.

Kovary és Altmann
szücsök, Piac-utca 42.
Bármilyen szücs munkákat legújabb divat szerint jutányosan készítünk. Vadbőröket veszünk és készítünk.

KÖZENET
szoba íntésre és ipari célokra
TŰZIFAT
szarazat felaprítva és hasábban, ölenként és mazsánként a zonnai házhöz szállítunk már 3 mazzsa vételűl is a legolcsóbb napi árban.
Unio tűzifa és araforgalmi K.-T.
Ispóty-telep 1. Telefon 779. sz.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el
VARGA cégnek Kossuth Lajos-utca 11. között és az utca kitérőjében álló szobákban megtekinthető és az új szabadtársulat „OSZTÁK” harisnyát vásárolni. Egy pár „OSZTÁK” harisnyát 2 másk pár harisnyát pótol.

Autófuvarozási vállalat
Biztos járatu luxus autóink a nap bármely órájában, éjjel is a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. - Ipartek pünkönd mindenemű gépek javítását és autogén hegyesztését eszközölünk
VÉRTESY TESTVÉREK
HATVAN-UTCA 53. TELEFON INTERURBÁN 934.

Jegyzési felhívás!
A bolgár királyi kormány százmillió leva összegű állami kölcsön igénybevétele céljából 6 és fél százalékos adómentes kötvényeket bocsájt ki. A kölcsön a bolgár államot közvetlenül terheli, amely azt a kölcsönbevételei idő alatt költségvetésében feltünteteli és közvetlen kötelezettséget vállal ugy a kamatok, mint a kötvény törlesztés tekintetében.
Az állami kölcsönkötvénynek a jegyzési határideje folyó hó 31-ike. A kölcsön amortizációs kisorsolás útján történik, minden kisorsolt kötvényre 20 leva prémium jut, 100 leva névérték után.
Aláírási helyek Magyarországon: a Bolgár Kir. Követség (Budapest, Andrassy-ut 6.) és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank budapesti központja, nem különben minden vidéki fiókja.
Consulat General de Bulgarie
Budapest.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétfőnapi 10 szög 15 korona, minden további szög 10 szög, Vasár- és ünneppapokon 10 szög 20 korona, minden további szög 2 korona. Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítottak.

VÉTEL.
Aranyat,
hamisfogakat, brilliánsokat a legmagasabb napi árban vesznek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67
Frohner-szálloda. épület.

Olmit
bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49. 1-ik udvar.

ELADÁS
Halok,
ebédilők, diványok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83. az udvarban

Liszt
és hüvelyes árak a legolcsóbb napi árban Politzer Jakabnál, Bethlen- és Fűveskert-utca sarok.

Épület,
málakatos munkákat javít, készít Krámer műszakos, Hatvan-utca 4.

Krisch Károly
cserepekalyharaktár, Debreczen, Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal cserepkályhák átrakását, tisztítását, javítását, falburkolati munkákat is.

Eladó ház
Rákóczi-utca 33. szám alatt. Majus elsején elfoglalható. Értekezni lehet dr. Bacso Dezső debreceni ügyvédél.

Transmissióhoz
való két felső kerék emelő. Cím a kiadóhivatalban.

Próbababa
vászonnal eladó. Cím a kiadóban.

KERESLET.
Aranyat,
ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, 1. emelet

Pilsirozást,
gouverirozást - harangszoknyából is készít Farkas Bella, Arany Janos-utca 20.

Szakképzett
szereit nagyobb bérházba ajánkozik gépésznek. Elvállalja villamos- és vízvezeték jokrban tartását is. Címét kerli a kiadóba beadni.

Gyümölcsös
kertet bérelné. Cím a kiadóban.

Lapkihordó
asszony felvetetik lapunk kiadóhivatalában,
PIAC-U. 49. SZ.

Gyors- és gépirásban teljesen
járt a kisasszonyt keresünk. Hegedus és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Piac-utca 34. sz.

Gyakorlott
ingvasalónok felvétetnek Szechenyi-utca 42. szám.

Menekült
községi főjegyző, izr., állandó irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Tisztességes
bejáró főző, aki zsidó házhban volt alkalmazva, felvétetik Péterfia 11., Ehrenfeldnél.

Széchenyi-Orfeum
Petőfi-tér 7.
Telefon 12-98.
Ma szombaton és a következő napokon teljesen új műsor
Uj darabok, ujszólók. Kitűnő magyar konyha és kiténő bar itálok. Kezdeté 8 órakor. Beépítési díj vigalmi adóval együtt 40 K.
Művész igazgató Zöldi Márton

VEGYES.
Vízvezeték
és világítási szereléseket, csatornázást, kutjavítást, bádagos munkákat szakszerűen és legolcsóbban készít Schwartz Sándor, Csapó-utca 86., Faragó-utca 1. Ugyanott tanuló felvétetnek.

Villamos
berendezéseket legolcsóbban készít Weisz villanyszerelési vállalat, Petőfi-tér 7. Telefon 1298.

Zongora,
használt, eladó. Gärtner zongorahangoló, - Szechenyi-utca 15.

Uj villamos
vasalókat, főzőlapokat egy évi javításoknál felévi jótállással készít és szállít Földvári Debreceni I. elektrotechnikai gyár, Szechenyi-utca 55. Telefon 168.

Ki tud róla?
Könyári születésű Tógyi Károly 39-es orosz fog-ságra esett 1915. februárban. Leveleit küldte Krasnojarszkból - legutóbb 1920-ban Moszkvából. Nagyon kéri szüleit, aki tud róla, szíveskedjen tudósítani - **Mezél Pát** elmére Konyár, Bihar m.

Németországból érkezett eredeti festőanyaggal
bőrkeztűt és borkabátot
felelősséggel fest a
:: Központi ::
Kelmefestő Intézet
Uzlet:
VARGA-UTCA 1.
(Iparbank palota)
Gyartelep:
Varga-utca 28. sz.
Műszőrfestés. Vegytisztítás
:: Kelmefestés ::

Béautóok
RECORD
igen előnyös árban bárhová s minden időben kaphatók!
Autóforgalmi Vállalat
DEBRECZEN
Telefon 498. Tímár-u. 38.
Hivatalos benzín- és olajátállomás.
Benzin 52 korona literenként

Felelős szerkesztő:
L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó:
HEGEDUS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részv.-társ.